

Malachi

Hay Aat Ten Liblu

Hay Nangitudo' eten Liblu: hi Malachi.

Hay Nangitud'an Malachi eten Liblu: nan Hudyu.

Hay Pohdon nan Ngadan ten Liblun Ibaga: nan mangipa'innila.

Hay Gutud hi Nangitud'anan ten Liblu: hidin 460 B.C. nin.

Hay Teman ten Liblu: ma'ahhapul di anahamad nan ugalin di Hudyuh un wagahan Apo Dios dida.

Hay Outline ten Liblu:

Hay HOPAP hi hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya invaliday, “Hay inatmun ni'popohodan ay da'mi?” (1:1-5)

Hay MIYADWAN hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya invaliday, “Hay inatmin namahiw hinan ngadanmu?” (1:6—2:9)

Hay MIYATLUN hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya invaliday, “Hay inatmin numbahol hinan Tulagmu?” (2:10-12)

Hay MIYAPAT hi hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya invaliday, “Anaad ta adim abuluton nan e'nongmi?” (2:13-16)

Hay MIYALEMAN hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya invaliday, “Hay inatmin nangi-pahigan He" a?” (2:17a)

Hay MIYONOM hi hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya invaliday, “Anaad ta mi'id aton Apo Dios hi nahamad?” (2:17b—3:5)

Hay MIYAPITUN hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya inaliday, “Hay atonmin mumbangn-gad ay He"a?” (3:6-7)

Hay MIYAWALUN hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya inaliday, “Hay inatmin nangakaw ay He"a?” (3:8-12)

Hay MIYAHYAM hi hinanhanan nan Hudyun Apo Dios ya inaliday, “Hay hinapitmih nappuhin aatmu?” (3:13—4:6).

¹ Hiyah te inalin Apo Dios ay ha"in an hi Malachi* ta ipa'innila' hinan i'Israel.

Nan Pamhod'uh nan Holag Israel

² At inali' hinan i'Israel di, “Hi Apo Dios ya inalinan da'yuy, Pepenhod'u tuwali da'yu!”

Mu inalidan Hiyay, “Hay aat di umatan nan namhodmun da'mi?”

Ya tembal Apo Dios an inalinan diday, “Da Esau ay Jacob ya hin'agida, mu da Jacob ya nan tutulangnay pa'appohdo'.[†] ³ Mu hi Esau ya nan tutulangna ya binohol'u,[‡] ya numbalino' nan numbabluyandah mi'id di hulbinan luta, ya ingganuy'u nan lutan banohda ta numbalin an hiyay punhituwan nan agguy na'amu an animal an umat hi jakal. § ⁴ Ya mid mapto' ya nan tatagud Edom an holag Esau ya alyonday, Ta"on un napa"i

* **1:1** Hay pohdon nan ngadanan ibaga ya *nan mangipa'innila* (ya hiyah ne goh di pohdon an hapiton nan hapit an *anghel*). Ya hay nunhulbianan Apo Dios ya hidin 440-430 B.C. an nipaddung hidin amatagun Nehemiah an gobelnadol ad Judah. † **1:2** Rom. 9:13. ‡ **1:3** Rom. 9:13. § **1:3** Na'at hidin 550-400 B.C. ti pinakak nan Arabo an iNabatea didah nan lutada.

tun babluymi mu ipaphodmi damdama! Mu Ha"in an nan nidugah di abalinanan Dios ya alyo' ay diday, Ta"on hi unda ipabanggad an ipaphod mu pa"io' goh damdama! Nangadnan nan babluydah Babluy an Na"appuhiy Pangatda ti diday tatagun ibungobungot'uh enggana. ⁵ At da'yun i'Israel ya tigonyu, at alyonyuy, Ta"on hinan udumnan babluy an bo'on hitud Israel ya ipattig Apo Dios nan nidugah an abalinana!"

Nan Nange'nongan nan Papadih nan Way Ganitnan Animal

⁶ Ya ha"in an hi Malachi ya inali' hinan papadi ta donglonday ipa'innilan Apo Dios ay dida ti inalinay, "Nan imbaluy an lala'i ya e'gonanah amana, ya nan baal ya e'gonana nan ad baal ay hiya. Ya gulat ta Ha"in di hi amayu ya anaad ta adia' e'gonan? Ya gulat ta Ha"in di ad baal ay da'yu mu anaad ta adia' e'gonan goh? Da'yun papadi ya pinahiwa!"

Mu ini an inalidan Hiyay, "Anuud di namahiwamin He"a?"

⁷ Ya inalin Apo Dios ay diday, "Hay namahiwanyun Ha"in ya dumalat nan nappuhin ma'an an ene'nongyu!"

Mu inalida goh di, "Hay inatmin namuhin nen ma'an?"

Ya inalin Apo Dios di, "Pinuhiyu ti hay ninomnomyu ya alyonyuy, Ta"omman hi un malgom an ma'an di e'nongmi! ⁸ Mu gulat ta iyaliyuy waday ganitnan animal an umat hinan nabulaw, ya nan napilay, unu nan waday dogohna ta e'nongyun

Ha"in ya undan adi nappuhih ne aton?*" Gulat ta ipadahyun umidat hinan umat hinah nan gobelnadolyu ya unna dan nin abuluton ta umamlong ay da'yu? ⁹ At da'yun papadi ya agayu ta munluwalu ayun Ha"in ta olom ya hom'o' da'yu! Mu nan umat hina an aat di e'nongyun Ha"in ya alyo' an adi' ahan abuluton nan ibagayu! Ha"in an nabagtun Dios di nanapit ene."

¹⁰ Ya intuluy Apo Dios an inalinay, "Maphod un waday ohan da'yuh umuy mangitangob hinan apantapantaw nan Timplu ta mi'id ah umuy mun'apuy hinan pun'onngan ay Ha"in! Ti Ha"in ya adia' umamlong hinan ato'atonyu, at hiyanan adi' ahan abuluton nan e'nongyun Ha"in! ¹¹ Nan ngadan'u ya mahapul an e'gonan an amin nan Hentil hitun abablubabluy an mete"ah nan buhu'an di algaw ta engganah nan alimuhana! Ya an amin hinan lugal ya nan incense ya nan mi'id ganitnay iyalidan epe'nong hi pange'gonandan Ha"in.† ¹² Mu da'yu ya agguya' ene'gonan ti pinuhiyu nan pun'onngan ti inaliyuy ta"omman un malgom di e'nongyun midat ay Ha"in. ¹³ Ya inaliyu goh an nidugah an bumlay di umat hinan tamu, ya mundu'ug ayun Ha"in. Ti hay inyaliyu ya nan napilay, ya nan napilok, ya nan nahugatan, ya nan way dogohna an animal hi empe'nongyu, at hay ninomnomyu nin ya abuluto'. ¹⁴ Mu ma'idutan nan munlayah an

* **1:8** Itudun nan Uldin an hanan kalahin di animal ya adi mabalin (Deut. 15:21). † **1:11** Penhod Apo Dios hi un waday Hentil an mun'onong ay Hiyad Jerusalem ti Hiyay Dios an amin di tataguh tun luta an bo'on Dios di Hudyu ya anggay (Lev. 22:18; Isa. 56:6-7; 60:7).

nangalih waday animalna an mi'id ganitna an enetbalnan idat, mu hinukatana ta nan waday ganitnan animal di ene'nongnan Ha"in an hi Apo Dios!‡ Ha"in ya nidugah di anabagtu' an ali, at an amin nan tataguh tun luta ya ma'ahhapul an e'gonana!"

2

Hay Nipadan hinan Papadi

¹ Ya ha"in an hi Malachi ya inali' goh hinan papadiy, “Donglonyu nan ipadan Apo Dios ay da'yun inalinay, ² Bo'on Ha"in ay di donglonyuh e'gonanyu at iduta' da'yu, ya ta"on nan wagah nan tatagun da'yu* ya ma'idutan goh! Immannung an ini'idduta' da'yu ti bo'on Ha"in di ene'gonanyu. ³ Ya dumalat nan aatyu ya moltao' nan holagyu, ya idahidah'u nan ta"in di a'animal hinan angahyu an epe'nongyu, ya iddum'u da'yun pi'tapal an ay ta"i. ⁴ At innilaonyu mahkay an Ha"in di nangipiyalih nan mandal'un da'yu ta adi mabahbah nan nuntulaganmin Levi. Ti Ha"in an na'abbagbagtu di nanapit ene.”

⁵ Ya innayun goh Apo Dios an inaliy, “Hay ninomnom'uh nangidata' ay hiya† ya ta way atonan mange'gon ya mundayaw ay Ha"in. Ya henen algaw an gutud ya immannung an Ha"in di ene'gonana ya inta'otna. ⁶ Ti nan makulug an nalpun Ha"in di intudtuduna an bo'on hay layah,

‡ **1:14** Mattig an aggyu inunud nan Hudyuy Uldin Apo Dios an nitudo' hi Lev. 22:17-25; 27:9-10. * **2:2** Hay ohah tamun nan papadi ya munwagahdah nan tatagu (Num. 6:23-27). † **2:5** Unu hi Phinehas an imbaluy Levi.

ya nan pangatna ya niyunnudan ay Ha'in, ya maphod di aatna an mi'id al'ali, ya dumalat nan nuntudtuduwanah makulug ya do'ol di nan'ug hi pumbaholanda.‡ 7 Ti nan padi ya mahapul an nan makulug di inaynayunan itudtudu ta hiyay umayan nan tatagu ta adalonda nan ituduna ti hiyay baal Apo Dios.§ 8 Mu da'yun papadi ya inhingngiyuh nan paddungnay ma'andong an dalan, ya nan panudtuduyuy dimmala hi nangatan nan tataguh nappuhi, ya pina'iyu din nuntulaganmin Levi! 9 At ipapahiw'u ya baino' da'yun amin hinan tatagu ti nan agguyyu nangunudan hinan immandal'u, ti agguyyu numpapaddungon nan inatyun didah inalin di Uldin.”*

Nan Nangibahhawan nan Tataguh Tulag Apo Dios

10 Ya ha'in an hi Malachi ya inali' di, “Undan bo'on un ohay Ama tu'u?† Undan bo'on Hiyay Dios an nunlumun ditu'u? Anaad ta adi tu'u unudon nan tulag tu'uh nan i'ibba tu'u ya adi tu'u e'gonan nan nuntutullagan din o'ommod tu'u ti ten adi tu'u ipa'annung? 11 Nan tatagun holag Judah ya imbahhawda nan ni'tulagandan Apo Dios ti inatda nan na'appuhih ad Jerusalem ya nan udumnan babluy. Ti pinuhida nan ma'e'gonan an Timplun Apo Dios an pa'appohpohdona ti hay nangahawaandah nan binabain mundayaw

‡ 2:6 Nitudo' nan inat Phinehas hinan Num. 25:7-13. § 2:7 Hay ohah tamun nan papadi ya muntudtududah nan Uldin hinan tatagu (Lev. 10:11). * 2:9 Lev. 19:15. † 2:10 Ac. 17:29.

hinan bulul.‡ 12 Ya danen linala'in nangat hi umat hina an ta'on un ngadan di aatda ya olom man ya pogpogon Apo Dios di niddumandah nan holag Judah an ta'on unda iyuy di onongdan Apo Dios, ya adina damdama abuluton!§

13 Ya hay oha goh hi atonyu ya kumilakila ayu, ya lumugwalugwa ayu ta mabla' nan pun'onngan hinan lugwayu ti pohdonyun abuluton Apo Dios di onongyu. 14 Mu alyonyuy, Anaad nin ta din'ug da'mi? Manu ay ya inihtiguan Apo Dios din intulagyuh nun'ahawaanyuh a'ungungayu an inay-nayyun hinahalimun, mu imbahhawyu din intulagyun Apo Dios an minaynayun di pumpo-hhodanyu! 15 Undan agguy da'yu nun'addumon ay Apo Dios ta ma'ohha ayuh odol ya lennawa? Ya anaad ta ma'ohha ayu? Ta way atonyun umim-baluy ta hi Apo Dios kulugonda! At ihamadyuy aatyu ta adiyu ibahhaw nan intulagyuh din a'ungungayuh din nun'ahawaanyu!

16 Ti hi Apo Dios an dayawon tu'un i'Israel ya inalinay, Boholo' ahan di hiyan! Adi' goh pohdon nan lala'in abohlanay ahawana! At alyo' ta ihamadyu ta adiyu ibahhaw nan intulagyuh nan a'ahawayu!”

Nan Algaw an Gutud di Ahumalyaan

‡ **2:11** Impawan Apo Dios nan umat hina an iyahawa ti ini ya nalaka nan Hudyun ma'agay'ayan an mundayaw hinan bulul an dayawon di ahawadan agguy kimmulug (Ex. 34:15-16; Deut. 7:1-4; I Ki. 11:1-6). § **2:12** Nan duwan mangipattig hinan Hudyun nangipogpog hi ni'atandah nan a'ahawadan agguy kimmulug ya nitudo' hinan Ezra 9:1-10:44 ya Neh. 13:23-29.

¹⁷ Ya intuluy'un himmapit an hi Malachi an inali' di, “Impahigayuh Apo Dios hinan hapihapitonyu!”

Mu inaliyuy, “Hay inatmin nangipahigan Hiya?”

At inali' di, “Manu ay ti nan nangalyanyu an hi Apo Dios ya an amin ayun mangat hi nappuhi ya maphod di pannigna an mun'am'amlong ay da'yu! Ya inaliyu goh di, Adi tu'u mamolta ti adi damdama haggungon Apo Dios nan nahamad!”

3

¹ Ya inali' goh di, “Tabolon da'yun Apo Dios an nidugah di abalinana ti alyonay, Tigonyu! At honogo' nan baal'u ta pundadaano' hi owo'. Ya Ha'in an Dios an hapuhapulonyu ya himbumagga ya immalia' hinan Timplu'.* Ya nan hohoddonyun iyahupanyun mangipa'innilah nan Tulag ya magadyuh an umali.”†

² Ya inali' goh di, “Mu hay mangedpol nin eden algaw an umaliana?‡ Ya hay melwang nin enen gutud di pumpattigana? Ti Hiya ya umat hinan mabi'ah an apuy an umanang hi gumo', ya umat Hiya goh hi hobon an humobon. ³ Ti andongona nan pangat di papadin holag Levi ti nihamad di ugalidah nan pangiyayandah nan e'nongdan Apo Dios an umat hinan aton nan mun'anang an hinhinona nan bo'on balitu' unu silver ta

* **3:1** Nipa'annung hidin immalian nan Alin Pento' Apo Dios an hi Jesu Kristu. † **3:1** Mat. 11:10; Jn. 2:13-16. Hay ituduna ya nan umalian Juan an Mumbonyag. ‡ **3:2** Mipa'annung hinan angunuh di Punligatan di Tatagu ya nan te"an di Hinlibuy Tawon.

mamahmah nan balitu' unu silver. ⁴ At henen onong nan ijudah ya nan wad Jerusalem an kapitulyuh di ya ipa'amlongnah Apo Dios an umat hidin inatdah din penghana. ⁵ Ti alyon Apo Dios an nidugah di abalinanay, Umalia' ta humalyao' danen mumpun'utung, ya umilugtap, ya nan layah di pangihtiguda, ya nan mamalbalih nan bunag, ya an amin nan adi mange'gon ay Ha'in, ya nan mangipaligligat hinan puntamuonda, ya nan umu'utun, ya nan nguhu.”

Nan Paddungnay Nangakawandan Apo Dios

⁶⁻⁷ Waday impa'innilan Apo Dios ay ha'in an hi Malachi an inalinay, “Ha'in an nidugah di abalinanan Dios ya adia' malumluman. At hiyanan da'yun holag Jacob ya agguy ayu na'ubah. Ti nete"ah din a'apuyuh penghana ya da'yun amin ya imbahhabahhawyu nan Uldin'u an agguyyu inunud! Mu haggungona' ay ya haggungo' da'yu goh.”

Mu inalin nan tatagun Hiyay, “Hay atonmi mah an managgung ay He"a?”

⁸ Ya inalin Apo Dios ay diday, “Undan mabalin an ma'akawana'? Mu da'yu ya paddungnay inakawana'!”

Mu inalin goh nan tatagun Hiyay, “Hay inatmin nangakaw ay He"a?”

Ya hay nambal Apo Dios ay dida ya inalinay, “Nan adiyu pangidatan hinan mun'iyapuluh bino'layu ya nan adaw'u! ⁹ Na'idutan ayun amin an himpamabluy ti inakawana'! ¹⁰ At hay atonyu ya iyaliyun amin nan mun'iyapulun intamuanyuh nan Timplu' ta dumo'ol di ma'an hidi, at tigonyu adyay ato' ti ibu'yag'un da'yu

nan numbino'ob'on an do'ol ahan an wagah'u.
 11 Ya halimuna' an amin nan inhabalyu ta adi mabegeh, ya pumhod an bumungan amin nan eho'yuh nan payaw unu uma. 12 At an amin nan Hentil hi abablubabluy ya hapitonday aat di inat'un nangipa'amlong ay da'yu ya hay aat di ama"aphod di babluyyu. Ha"in an Dios an nidugah di abalinanay nanapit ene.”

13 Ya inalin goh Apo Dios di, “Nun'appuhi din hinapihapityuh aat'u!”

Mu inalidan Hiyay, “Undan way nappuhih hinapitmih aatmu?”

14 Ya tembal Apo Dios an inalinay, “Inaliyu goh udot di, Nan pangitamuanmin Apo Dios ya mi'id di hulbina! Ya undan way lagbumih pangunudanmih nan immandalna unu nan pangipattiganmin Hiya an nidugah di abalinanah puntutuyanmih nan baholmi? 15 Ya mattig an nan mumpahiyen tataguy mun'am'amlong! Ya alyonyu goh di, Nan mangat hi nappuhi ya diday umadangyan, ya ta'on nan tatagun mampomampong ay Apo Dios ya mi'id ma'at ay dida!”

16 At ha"in an hi Malachi ya ulgudo' di inat date ti din tatagun nange'gon ay Apo Dios ya nunhahapitdah aat di amaphodna, at dengngol Apo Dios, at hiyanan impitudo'na nan ngadandah nan itud'an di ngadan di mange'gon ya mundayaw ay Hiya. 17 Ya inalin Apo Dios an nidugah di abalinanay, “Diday nahamad hi tatagu' eden algaw an pangamunga' ay dida, ya diday igohgoha' an umat hinan ommod an pohpohdonay imbaluynan nunhulbin hiya. 18 At mabalin an tigonyu goh nan nun'abhiwan di aat nan nahamad di pangatda

ya nan mangunud ay Apo Dios, ya nan nappuhiy pangatda an nan adi umunud.”

4

Hay Adatngan nan Algaw Apo Dios

¹ Hi Apo Dios an nidugah di abalinana ya in-alinan ha"in goh di, “Immannung an madatngan heden algaw* at an amin nan nappuhiy pangatda ya nan mumpumpahiyan tagu ya ubaho' dida an umatdah ulut an maganohob. Ya umat hi aghoban di ayiw an mi'id ah ma'angang an ta"on ah lamutda ya hapangda. ² Mu da'yun mange'gon ay Ha"in ya nan abalina' an nahamad ya bumuhu' an umat hinan algaw an bumuhu', ya ipaphod da'yun umat hinan potang an ipaphodna goh an amin di patalana. Ya mun'am'amlong ayu an umat hinan bu'tot an bakan pa'abbuhu' hinan kolalna an munlatlattu'. ³ Ya heden algaw an pangata' ene ya amehonyu nan mangamangat hi nappuhi, ya umatdah nan hupu' an mipuyut hinan dapanyu.”

⁴ Ya inalin goh Apo Dios an nidugah di abalinanay, “Nomnomonyu din intudun din baal'un hi Moses an din indat'un hiyah nan Duntug an Horeb† an Uldin ta way unudon nan holag Israel. ⁵ Ya honogo' nan propetan hi Elijah ya un madatngan nan nidugah ya atata'ot an algaw hi punhumalyaanah nan tatagu. ⁶ Ta pumpopohodona nan o'ommod ya nan imbabaluyda, ti

* **4:1** Duway gutud hi nibaag: (1) nan Punligatan di Tatagu (verses 1, 5-6), ya (2) nan Hinlibuy Tawon (verses 2-3). † **4:4** Unu Duntug an Sinai.

adida ay aton hana at hay umalia' ya puhio' nan numbabluyanda.”‡

‡ **4:6** Mat. 11:13-14; 17:12-13; Mk. 9:11-13; Lk. 1:17. Nahhun din immalian nan propetan hi Elijah ya un din immalian nan propetan hi Elisha, ya hay ipa"elna ya mahhun nan propetan umat ay Elijah (an hi Juan an Mumbonyag) ya un hi Jesus. Ya kulugon nan do'ol an evangelicals an mipattig nan immannung an hi Elijah hinan Punligatan di Tatagu ta ibbaanah Moses ta idandaanday umalian Jesu Kristuh pidwana (Rev. 11:3).

Nan Hapit Apo Dios
Ifugao, Batad: Nan Hapit Apo Dios (Bible)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Batad Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Audio recording © 2012 Hosanna

All rights reserved.

2021-02-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

73caf6e3-622f-5761-a5ec-fa654aef623d